

Enheten för handel och tekniska regler

YTTRANDE

2016-10-14 Dnr 4.1.1-2016/01117-2

Miljö- och energidepartementet

Remiss av SOU 2016:47 Delbetänkande från Miljömålsberedningen med förslag om en klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige

(Ert dnr M2016/01735/Kl)

Kommerskollegiums roll

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Yttrandet inskränker sig till de delar av betänkandet som berör kollegiets ansvarsområden.

Övergripande synpunkter

Kommerskollegium anser att styrmedel ofta är lämpliga för att korrigera marknadsmisslyckanden och därför välkomnar kollegiet en stark miljöpolitik med bl.a. ekonomiska styrmedel, som ökar förutsättningarna för frihandel att bidra till en effektiv resursanvändning och välfärdsutveckling.

Kollegiet vänder sig starkt mot skrivningarna i delbetänkandet att en ökad konsumtion och produktion av svenskproducerat kött på bekostnad av det importerade skulle ge förutsättningar för en produktion med globalt sett lägre utsläpp och även underlätta att andra miljömål uppnås. Delbetänkandet borde ha angett att en nyanserad och saklig analys av olika samband är nödvändig innan man kan bedöma klimatpåverkan från svenskt respektive importerat kött. Kollegiet har analyserat klimatpåverkan av handel både när det gäller transporter och när det gäller val av närproducerade livsmedel. I dessa rapporter understryks att det inte går att dra generella slutsatser att det skulle vara bra för miljön eller klimatet att välja närproducerat, utan man måste se till produktionssätt och påverkan på klimatet genom produktens hela livscykel.

I delbetänkandet föreslås strategier och målsättningar men det finns inte förslag på konkreta åtgärder och styrmedel varför det på detta stadium är svårt att bedöma konsekvenser för den fria rörligheten på den inre marknaden eller för den internationella handeln. Kollegiet önskar därför återkomma med mer detaljerade synpunkter då mer konkreta förslag utvecklas. Det är viktigt att uppmärksamma de regler om anmälningsskyldighet av tekniska standarder och föreskrifter som kan bli aktuella när nationella föreskrifter tas fram eller om nationella särkrav införs då direktiv ska införlivas.

Kollegiet vill också understryka att nationella åtgärder som går utöver gemensamma regler på EU-nivå kan påverka Sveriges konkurrenskraft och företagens kostnadsläge. Kollegiet välkomnar därför de skrivningar som framhåller att man ska verka för att åtgärder genomförs på EU-nivå.

Klimatavtalet från Paris håller på att konkretiseras internationellt och partsmöten är planerade. Det är därför väsentligt att de system som nu föreslås kommer att harmoniera med internationella system som kan komma efter Kyoto. Kollegiet välkomnar att såväl Sverige som EU ratificerat avtalet och därmed får möjlighet att delta fullt ut i de fortsatta internationella överläggningarna. Det kan bl.a. leda till förändringar av utsläppshandelssystem och andra styrmedel för att minska utsläppen globalt. En global ”stock-taking” ska enligt Paris-avtalet äga rum 2018, då bl.a. mekanismer för krediter kan behandlas.

Utsläppshandel

Kommerskollegium anser att det skulle vara en fördel om alla sektorer inkluderades i utsläppshandelssystemet eller om man hade en koldioxidskatt. Det skulle ge större utrymme för marknads egna mekanismer att styra i rätt riktning och spara mycket av den administration och bokföring som nu krävs med olika system för olika sektorer. En samordning behöver göras med den översyn av utsläppshandelssystemet som nu pågår inom EU.

Transportsektorn

En analys behöver göras för att inte länders olika ambitionsnivå i olika sektorer ska inverka menligt på konkurrenskraften. Exempelvis finns i Sverige höga ambitioner när det gäller transportsektorns omställning vilket kan påverka vår konkurrenskraft om inte samma ambitioner gäller för andra länder. En analys behöver göras för att inte länders olika ambitionsnivå i olika sektorer ska inverka menligt på konkurrenskraften. Exempelvis kan de höga ambitioner som miljömålsberedningen har när det gäller transportsektorns omställning påverka vår konkurrenskraft om inte samma ambitioner gäller för andra länder. Styrmedel för bränslen, typer av bilar etc. bör därför utformas i första hand på EU-nivå. Konkurrensneutralitet bör eftersträvas när det gäller val mellan olika förnybara drivmedel. Det är viktigt att eventuella system för att främja förnybara drivmedel utformas i överensstämmelse med WTO:s och EU:s regelverk.

Jordbruk

Under avsnittet om jordbruk påstås att ”en ökad konsumtion och produktion av svenskproducerat kött på bekostnad av det importerade ger förutsättningar för en produktion med globalt sett lägre utsläpp och kan underlätta uppnåendet av andra miljömål”. Enligt kollegiets analyser går det inte att förutsätta att importerat kött generellt sett är sämre ur klimatsynvinkel, det beror på var och hur köttet har producerats. Kollegiet har analyserat klimatpåverkan av handel både när det gäller transporter och när det gäller val av närproducerade livsmedel.¹ I kollegiets rapporter understryks att det inte går att dra generella slutsatser att det skulle vara bra för miljön eller klimatet att välja närproducerat, utan man måste se till produktionssätt och påverkan på klimatet genom produktens hela livscykel. Dessutom framhålls i rapporterna de positiva effekter som jordbruks- och livsmedelsexport kan ha för utvecklingsländer. Även sådana hållbarhetsaspekter bör vägas in.

Delbetänkandet borde ha angett att en nyanserad och saklig analys av olika samband är nödvändig innan man kan bedöma klimatpåverkan från svenskt respektive importerat kött.

Skogsbruk

Kommerskollegium vill understryka skogens klimatnytta och poängtera att samtliga produkter från skogsindustrin tillverkas av förnybar råvara i energieffektiva processer. Produkterna ersätter andra material baserad på fossil råvara. Den växande skogen utgör en viktig kolsänka och kolet finns kvar i skogsindustrins produkter. Fibern kan återvinnas flera gånger och när den är uttjänt blir den energi. Produkter baserade på såväl återvunnen och som färsk fiber är centrala delar i en växande bioekonomi. Ett hållbart skogsbruk utgör därmed ett viktigt inslag i att uppfylla klimatmålen och särskilda reservoarer som klimatkonventionen nämner är därmed inte lika relevanta för svensk del.

Uppföljning av utsläpp kopplade till import och export

Kommerskollegium har inga invändningar mot de mätmetoder som föreslås men vill varna för att man intuitivt kan dra slutsatsen att importen bör minska för att åstadkomma mindre utsläpp där produkterna tillverkas. En minskad svensk import från länder som av ekonomiska skäl inte kan utveckla produktionsmetoder med lägre utsläpp skulle innebära mycket negativa konsekvenser för dessa länders ekonomiska och sociala hållbarhet vilket inte heller är gynnsamt för miljö- och klimatmålen.

---

¹ Se rapporterna Handel, transporter och konsumtion – hur påverkas klimatet (Kommerskollegium 2012:3) och Handelsperspektiv på närproducerade livsmedel (Kommerskollegium, november 2012)

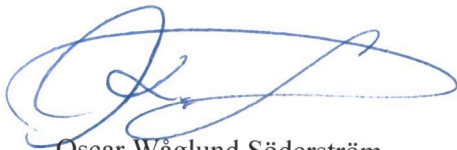
I stället bör den gröna klimatfonden, olika biståndsinsatser och andra former av internationellt samarbete främjas för att åstadkomma produktion med mindre utsläpp i hela världen.

Bedömning av anmälningssplikt

Enligt 20 § 6 p. i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap i unionen eller av andra internationella överenskommelser.² Tekniska föreskrifter är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser. Tekniska föreskrifter kan även vara regler för etablering av e-tjänsteleverantörer eller leverans av e-tjänster.³

Kommerskollegium bedömer att förslagen på detta stadium inte är anmälningsspliktiga enligt någon av dessa procedurer.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström, i närvaro av utredaren Marianne Jönsson. I den slutliga handläggningen har även deltagit ämnesrådet Petter Stålenheim, utredarna Fredrik Ahlstedt och Sara Emanuelsson.

Oscar Wåglund Söderström

Marianne Jönsson

² Procedurerna avser främst anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter ([EU] 2015/1535), tjänstedirektivet (2006/123/EG) samt Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

³ Artikel 1.1(f) anmälningsdirektivet.